

Zendingsbode

Evangelisten SEZ

Ds. B. Coster, Vallgorguina
bij Barcelona, Spanje
J. Haeser, Hardinxveld-G'dam
(Cubawerk)

Steunpunten Cub

Ds. H. Bermúdez, Sancti Spiritus
(West en Midden)
Ds. J.C. Samón, Baracoa (Oost)

Achtergrond

De SEZ is in 1952 opgericht op initiatief van wijlen professor G. Wisse en anderen, in een tijd toen de protestanten in Spanje verdrukt werden.

Nu materiële hulp aan protestanten in Spanje niet langer nodig is, vormen het bijbelcursuswerk en de leatuurverspreiding de ruggengraat van het werk van de SEZ in Spanje en Cuba.

Omslag

Seminarie van de Baptistenconventie van het Oosten. Zie pag. 10/11 voor meer info over kerken en seminaries op Cuba.

Zendingsbode

Contactblad

Stichting SPAANSE EVANGELISCHE ZENDING
(verschijnt ieder kwartaal)
Abonnementsprijs € 5,- per jaar

Administratie/Kantoor

SEZ p/a J. Haeser, medewerker binnenland
Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
tel./fax 0184 - 61 16 07 e-mail: info@sez.st
www.sez.st

Redactie

ds. P.J. Teeuw, Jan Steenlaan 6, 3351 RB Papendrecht,
tel. 078 61 50 415

Bestuur SEZ

ds. A.C. Uitslag, Urk (voorz.);
ds. L. Blok, Gorinchem (2e voorz.);
B. van den Belt MA, Kampen (secr.);
A. Stam, Sliedrecht (2e secr.);
drs. B. Verweij RA, Leersum (penningm.);
P.J. Boers AA, Streefkerk (2e penningm.);
ds. A. Hoekman, Alphen a/d Rijn;
dr. ir. N.P. Moens, Veenendaal;
A.M. Pols, Ouderkerk a/d IJssel;
ds. P.J. Teeuw, Papendrecht;
ds. D. Zoet, Ouddorp.

*De bestuursleden van de SEZ behoren tot de Prot. Kerk in Ned. (herv.);
de Herst. Herv. Kerk; de Chr. Geref. Kerken; de Geref. Gem.; de Geref.
Gem. in Ned. en de Oud Geref. Gem. in Ned.*

Bankrekening

NL65 RABO 0301 9573 63 t.n.v. SEZ, Hardinxveld-G.

**Bezoek ook onze webshop:
shop.sez.st**

Voorlichting

Wij komen graag naar uw school of vereniging met actuele voorlichting (met of zonder powerpoint-presentatie) over Spanje of Cuba. **Bel 06 23 73 68 39 b.g.g. 0184 - 61 16 07.**
(voor alle data in dit nummer geldt: D.V.)

12 mei Veenendaal, Adventkerk (Vijftien Morgen 51), Benefietconcert
Kees Doornhein, 19.30 uur.

15 mei Sliedrecht, CGK Beth-El, ouderencontactdag

16 mei Werkendam, CGK, ds. K. Visser (dienst SEZ-comité), 19.30 uur

Iets over van uw
vakantiegeld?

- 4 Meditatie
- 5 *Institutie* gescand
- 6 Nieuws
- 7 Vakantiegeldactie
- 8 Actualiteiten Cuba
- 9 Verrassende nagift

- 10 Kleurrijke impressie Cubaanse kerken
- 12 Interview met voorlichter Verboom
- 16 Kerkdiensten Spanje
- 17 Besteding noodhulp
- 20 Postzegels

De werking van de **Heilige Geest**

Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de beloften des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van de Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort.

Handelingen 2:33

Deze verhoogde Christus heeft de Geest Die Hij ontvangen heeft uitgestort, zegt Petrus. Letterlijk staat er: uitgegoten. Niet druppelsgewijs, maar met hele stromen. Wat is de hoofdgave die de Koning aan Zijn kerk geeft? De Heilige Geest. **„En daarna zal het geschieden dat Ik Mijn Geest zal uitgieten over alle vlees, en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, uw ouden zullen dromen dromen, uw jongelingen zullen gezichten zien.”** Christus, Die jullie gekruisigd hebben, is opgewekt en verhoogd. Hij is het Die deze Geest nu zo kennelijk heeft uitgezonden!

En dat zien en horen jullie nu, zegt Petrus. De samengestroomde menigte heeft de apostelen gezien, ze heeft de stormwind en de prediking gehoord. Nu kun je zien en toch niet opmerken, horen en toch niet verstaan. Hebt u de Heilige Geest ontvangen? Komt daar niet alles op aan? Wilt u het weten of u de Geest hebt ontvangen?

Hij is een Geest van oordeel en een Geest van uitbranding. Hij maakt de zonde bitter voor je, niet sommige zonden maar alle. Hebt u kennis aan deze werking van de Geest? Dan is de zonde van je ongeloof je bitter geworden, waarmee u een aangeboden Christus verworpen hebt en veracht. Dan is je diepe val in Adam je bitter geworden, waarmee je God versmaad hebt. Dan is het je tot smart geworden hoe menigmaal je de Geest hebt tegengestaan, bedroefd en uitgeblust. Hij is een Geest

Die overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Hij is een Geest van geloof en bekering. Hij schenkt het geloof waarmee wij God in Christus omhelzen en tot Hem wederkeren, uitgaan uit onszelf en overgaan in Christus. Dan gaat de Geest ook woning maken in je hart (Ezech. 36:27), dan word je een woonstede Gods in de Geest. Dat is de waarachtige bekering, die wij niet kunnen uitwerken maar die God uitwerkt om Christus' wil door Zijn Heilige Geest.

Hij is de Geest van heiligmaking. Dat houdt in een hartelijk leedwezen over de zonde en een hartelijke blijdschap in God. Kent u deze krachtige werking van de Geest? Dan walg je van jezelf en heb je een hartelijk welgevallen in de volkomen arbeid van Christus. Dan ga je je oude natuur doden, de wereld verlaten en in een nieuw, godzalig leven wandelen. Dan heb je Gods Woord lief, Gods huis, Gods dag en Gods kerk.

Het zaligmakende werk van de Geest verenigt zondaren met Christus. Deze Geest is te verkrijgen, gratis en voor niets, uit de handen van de verhoogde Christus. Daartoe is Hij verhoogd: om te geven bekering en vergeving der zonden. Kinderen van God, wees niet werkzaam buiten de kracht van de Geest, buiten het bloed van Christus, buiten de liefde van God de Vader.

Deze drie-enige, ontfermende God, Die zondaren verkiest, verlost en zaligt, zij alle eer! **■**

Dankzij IBSTE nog meer *Instituciones* voor Latijns-Amerika

IBSTE-studenten werken aan de nieuwe editie van Calvijns Institutie. Op de achterste rij ds. B. Coster, die decaan en docent aan deze theologische faculteit is. (Foto FeLiRe)

Sergio Cerni (zoon van de verleden jaar overleden ds. Ricardo Cerni) is in Barcelona actief voor FELiRe, onder meer om nieuwe boeken voor de druk gereed te maken en de pakketten met Bijbels studiemateriaal te versturen.

Vanuit Nederland krijgt de leatuurverspreidingsstichting FeLiRe steun via de Spanje Commissie van de Nederlands Gereformeerde Kerk in Rijswijk. FeLiRe verspreidt haar boeken in alle landen van Latijns-Amerika. Voor bepaalde uitgaven, zoals de *Institutie van Calvijn* in het Spaans, verstrekt de SEZ afnamesteun.

Cerni schrijft over de *Institutie*: „Wij hebben goede contacten met de internationale theologische faculteit IBSTE in Barcelona. De studenten gebruiken de FELiRe-boeken bij hun studie, maar ze helpen ook mee aan een project voor FELiRe. Ik ben het afgelopen jaar begonnen met het opnieuw digitaliseren van de *Institutie van Calvijn*. Eind vorige eeuw is deze veelgevraagde uitgave van FELiRe digitaal beschikbaar gemaakt door de pagina's van het gedrukte boek als plaatjes in te scannen. Nu is de

tekst zelf opnieuw integraal ingescand en wordt deze met hulp van de studenten waar nodig taalkundig gecorrigeerd. Een hele klus, maar vele handen maken het werk licht!”

Voor de nieuwe versie van de *Institutie* die op deze manier dus digitaal én in gedrukte vorm beschikbaar komt, heeft de SEZ een afnamesteun van 60 stuks (60 x 2 delen) toegezegd. Deze 60 zijn bestemd voor een aantal met zorg gekozen adressen in Cuba (voornamelijk seminaries, voorgangers). Het is een groot goed dat de *Institutie* op deze manier een nog veel grotere verspreidingsdichtheid in Latijns-Amerika, en ook in Cuba, krijgt. ❧

Boeken en cd's: pak uw kans!

De opbrengst van onze webshop komt geheel ten goede aan de SEZ. Heeft u al gekeken in onze webshop? shop.sez.st

Er zijn nieuwe en gebruikte kinder- / jeugd-, dag-, foto-, kook- en theologische boeken; boeken over het koninklijk huis en gedichtenbundels. En veel gebruikte (en nieuwe) orgel-, orkest- en zang-cd's. Ook leuk als cadeau!

Enkele voorbeelden:

- Ben de Raaf, Zoom In, Bijbels dagboek voor jongeren, nieuw, voor 10 euro;
- Korte Verklaring van de Heilige Schrift in 62 delen (serie compleet) voor slechts 95 euro;
- Beethoven, alle werken op 40 cd's voor 79,95 euro.

Als u (oude) boeken en cd's kwijt wilt, kunt u contact opnemen met onze voorlichter D.C. de Korte, dcdekorte@gmail.com (tel. 078 613 69 67).

Webshopbeheerder Van Dam aan het werk in ons kantoor.

P.S. Een kringloopwinkel schonk ons ongeveer 500 cd's. Wij danken hen daarvoor heel hartelijk! En we houden ons aanbevolen voor dat soort schenkingen, ook van geestelijke boeken.

Jaarlijkse Zendingsmiddag

Vooraankondiging: zaterdag 24 november, 14.00 uur, zaal en hal van de chr. geref. Beth-Elkerk, Kerkbuurt 74, 3361 BK Slie-drecht-C.

Advertentie-mogelijkheid

Dankzij de toegenomen omvang van ons blad kunnen er voortaan ook advertenties in de Zendingsbode worden opgenomen. Neem voor mogelijkheden en tarieven contact per e-mail of telefoon op met ons kantoor.

Vakantiegeldactie

Bij alle ontmoetingen met predikanten en studenten komt de schaarste aan goede lectuur ter sprake. Rechts drie studenten van theologisch seminarie Los Pinos Nuevos.

Iets over van uw vakantiegeld?

Bij de Zendingsbode nr. 2 ontvangt u altijd, en ook dit jaar, een acceptgirokaart. Niet voor het abonnementsgeld, maar te gebruiken als u ons wilt steunen met een vrije gift. Sinds 2015 koppelen we dat verzoek aan een vakantiegeldactie. Het is een vrijmoedige vraag, die we met begrip voor ieders eigen omstandigheden stellen: Kunt u wellicht iets missen van uw vakantiegeld?

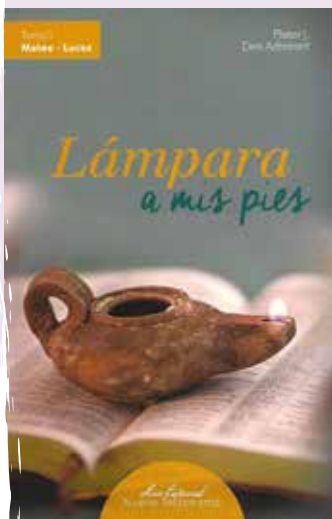
Wij zien in Cuba het aantal verzoeken om goede lectuur alleen maar toenemen. Dan geldt alleen deze vuistregel: Hoe meer geld we binnenkrijgen, hoe meer Cubaanse kerken, opleidingsinstituten

en privépersonen wij kunnen helpen. Bijbels verantwoorde lectuur is daar niet te koop.

Wilt u ons helpen met "iets"? En méér mag natuurlijk ook! U kent zelf wel de grenzen van uw budget. Wat zou het prachtig zijn als we dankzij deze vakantiegeldactie toch weer aan meer steunverzoeken uit Cuba konden voldoen. Wij bevelen het werk graag in uw gebeden en in uw milddadigheid aan. En danken al bij voorbaat voor alles waarmee u ons verrast.

Bestuur SEZ

ACTUEEL CUBA

Gedrukt in Cuba

Naast ons boek met drie hoofdstukken uit de "Redelijke Godsdienst" van Brakel (zie elders in dit nummer), is op de DEL-drukmachine bij Los Pinos Nuevos nu opnieuw een Nederlandse uitgave in het Spaans gedrukt. Het gaat om 500 exemplaren van deel 1 van het boek

"Lámpara a mis pies" (Een Lamp voor mijn voet"), een Bijbelcommentaar NT door Nederlandse, Spaanssprekende predikanten. De distributiecentra van de SEZ zullen dit boek verspreiden onder predikanten en leiders. Het vormt, samen met het boek van Brakel, de start van verspreiding van boeken in Cubaans beheer. Dit is een noodzakelijke stap in de ophanden zijnde wijzigingen i.v.m. de pensionering van de Cubacoördinator. En... het betekent ook weer een besparing in verzendkosten.

Verzet tegen reformatorische leer

Nu voor ieder steeds duidelijker wordt hoe groot de invloed van de gereformeerde en puriteinse lectuur op Cuba is, groeit ook het verzet vanuit arminiaanse hoek. In diverse kerkverbanden hebben predikanten te horen gekregen dat zij moeten afzien van de Bijbels-gereformeerde lijn, anders volgen er disciplinaire maatregelen. Eén kerkverband ging al zover om enkele predikanten hun preekbevoegdheid te ontnemen. U begrijpt dat wij meteen betrokken worden bij deze strijd. De SEZ stimuleert echter geen verdeeldheid, maar wel de verbreiding van het Bijbelse geluid. Telkens weer leiden we de predikanten die in de problemen komen, naar een Schriftuurlijk verzet tegen de kerke-

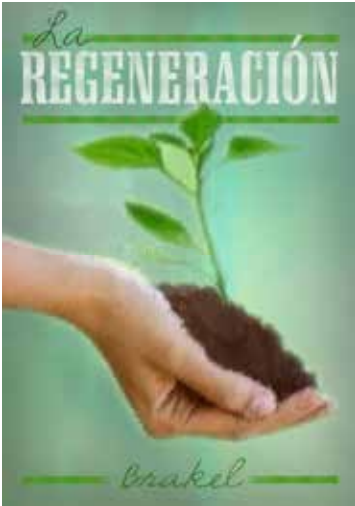
lijke maatregelen, maar houden we als buitenlanders wel afstand. Het zal duidelijk zijn dat we deze ontwikkelingen met zorg volgen, maar anderzijds is er niets nieuws onder de zon. Wij vragen gebed voor de predikanten die in de problemen komen en van wie er sommigen ook meteen hun huis en hun salaris kwijt zijn! Er zijn op Cuba geen sociale voorzieningen als bij ons. Zorgelijk dus. We bidden de Heere om Zijn bijstand en leiding.

Nieuwe president

Op 18 april maakte president Raúl Castro (84) plaats voor Miguel Díaz-Canel (57). Omdat verschillende mensen en ook enkele media ons vroegen naar de toekomst, heb ik nagesproken wat enkele predikanten tegen mij zeiden: „Er zal weinig of niets veranderen!“. Veel Cubanen zien het verdwijnen van de Castro's met lede ogen aan, want die hadden altijd nog wat humor. De nieuwe president staat echter bekend om zijn vaak stuurse houding. Men vreest bovendien een hardere lijn. Predikanten zeggen mij ook dat de kerken zullen pogen de verhouding met de overheid te houden zoals die de laatste jaren geweest is, dus: iets meer ruimte om te evangeliseren e.d. Iedereen houdt de adem wat in en de verwachtingen zijn eerder negatief dan positief. Onze taak: bidden voor koningen en allen die in hoogheid zijn (1 Tim. 2:2).

Raúl Castro (l.) en zijn opvolger, president Miguel Díaz-Canel.

Verrassende nagift voor noodhulp na orkaan Irma

De SEZ liet dit voorjaar in Cuba een boek drukken dat in twee opzichten een novum is:

-het boekje (oplage 1200 exemplaren) is de eerste SEZ-publicatie die in Cuba zelf wordt gedrukt, zodat de SEZ een belangrijke besparing aan portokosten bereikt

-het is de eerste eigen uitgave van de SEZ die is gedrukt op de grote drukmachine bekostigd uit de lezersactie DEL 2011 van het Reformatorisch Dagblad. Die machine staat in de drukkerij van het kerkverband Los Pinos Nuevos in Midden-Cuba. Het gedrukte boek is een in het Spaans vertaalde bundeling van drie fundamentele hoofdstukken (Roeping, Wedergeboorte, Geloof) uit de "Redelijke Godsdienst" van Wilhelmus à Brakel

Maar... hoe kwam de SEZ aan het geld? De druk van deze 1200 exemplaren werd mogelijk gemaakt door een verrassende, royale gift ad ruim € 20.000,- van Deputaten algemene kas bijzon-

dere noden van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Er was afgesproken dat deze gift voor de recente Noodhulpactie Cuba in hoofdzaak als volgt besteed zou worden:

- materiële nood voor wederopbouw na orkaan Irma; nu konden drie extra kerkelijke gemeenten, namelijk: Encrucijada, Florencia en Meneses, geholpen worden met basisvoedsel (gekocht in deviezenwinkels) en met materialen voor de wederopbouw; zo iets heeft ook altijd zijn weerslag op de onkerkelijke omgeving
- lectuurwerk: het drukken van Brakel plus extra verspreiding van ons bestaande boekje met de Drie Formulieren van Enigheid

Naast de Heere danken wij het deputaatschap, en in hen de verschillende gemeenten binnen het kerkverband van de Oud Gereformeerde Gemeenten, voor hun daadwerkelijk meelevens!

Bestuur SEZ ◀

Kerkverbanden in Cuba waar

Werkt de SEZ ook samen met bestaande kerken in Cuba?

Zeker! want wij menen dat ons werk juist ook ter ondersteuning van de kerken moet dienen. Hoewel we contacten hebben met vrijwel alle protestantse kerken, laten we op deze middenpagina's zien met wie we in het bijzonder samenwerken.

1

1 Convención Evangelica Los Pinos Nuevos Gemeenten in: geheel Cuba

Onderwijshulp op seminarie
Onderwijsfaciliteiten als laptops en beamers
Lectuurhulp aan seminarie en predikanten
Noodhulp bij 3 orkanen

2

2 Iglesia Cristiana Reformada Gemeenten in provincies Matanzas, Vila Clara, Cienfuegos, Mayabeque en Havana (Centraal-Cuba)

Onderwijshulp op seminarie (door derden)
Onderwijsfaciliteiten als laptops en beamers
Lectuurhulp aan seminarie en predikanten
Ondersteuning diaconale projecten (door derden)

de SEZ mee samenwerkt

Welke kerkverbanden? En waar?

- Convención Evangélica Los Pinos Nuevos
- Iglesia Cristiana Reformada
- Convención Bautista de Cuba Oriental
- Iglesias Reformadas Independientes

Iglesias Reformadas Independientes 4

Vaak individuele gemeenten verspreid over heel Cuba

Stimuleren kerkelijk denken en organisatie

Lectuurhulp predikanten
Noodhulp bij 3 orkanen

3

3 Convención Bautista de Cuba Oriental

Gemeenten in de oostelijke provincies: Santiago de Cuba, Guantánamo, Granma, Holguín, Las Tunas, Camagüey en Ciego de Ávila.

Onderwijshulp op seminarie (door derden)
Onderwijsfaciliteiten als laptops en beamers
Lectuurhulp aan seminarie en predikanten
Brede ondersteuning in verschillende noodhulpprojecten bij 3 orkanen

4

„Gods Woord en Geest... en jullie lectuur waren onze docenten”

interview met voorlichter Elbert Verboom

SEZ-voorlichter E.J. Verboom (39 jaar) uit Poerthoorn bezocht dit jaar, samen met ds. Uitslag en Cubacoördinator Haeser, voor het eerst Cuba. Onderwijsman Verboom was eerder vijf jaar als kerkelijk werker verbonden aan het zendingswerk in Bolivia van de NRC, de Amerikaanse zusterkerken van de Gereformeerde Gemeenten. De redactie vroeg hem naar zijn ervaringen.

Viel u landschappelijk iets op, nu u voor het eerst in Cuba kwam, vergeleken met Bolivia, ook een land in Latijns-Amerika?

Wat me opviel was de verscheidenheid in het Cubaanse landschap: gebergte afgewisseld met laagland, wat van invloed is op de temperatuur, al zijn de bergen van Cuba niet zo hoog als het Andesgebergte in Bolivia. Het was ook mooi om te zien dat het suikerriet werd geoogst. Ik kreeg de smaak als het ware weer even in mijn mond toen ik deze voor mij vertrouwde beelden zag. En dan nog een bekend beeld, de grote verschillen tussen stad en platteland: mooie, moderne gebouwen in een deel van Havana, en in de “campo”, op het platteland, zulke eenvoudige huisjes. De mensen houden het niet bij en het verpaupert. Een groot verschil is, dat Bolivia geen meter kust

of strand heeft, alleen rivieroeveren. Terwijl Cuba natuurlijk bekend staat om zijn prachtige kustgebieden en stranden. Ik ben een plantenliefhebber en ik heb op Cuba veel planten en bloemen gezien die ik herkende vanuit Bolivia.

Kreeg u de indruk dat Cubaanse voorgangers beter of juist minder onderlegd zijn dan Boliviaanse, voor zover u met hen kennis hebt gemaakt?

We hebben deze reis met een aantal predikanten best wel forse theologische gesprekken gevoerd. Ik was zeer verwonderd over de invloed van de lectuur van de SEZ op het geestelijk denken van deze mensen. Mensen die voorheen op zoek waren naar waarheid en die hebben gevonden doordat ze met onze lectuur in aanraking kwamen. Ik ben meerdere keren echt ontroerd geweest door hun getuigenis over de verwondering met betrekking tot de rechtvaardiging door het geloof alleen in de opgestane Christus. En dat ze zo goed begrepen welke plaats de verkiezing én de goede werken hebben hierin. Gelukkig ben ik dat in Bolivia ook tegengekomen. Al ben ik ervan overtuigd dat het in beide landen goed is om nog meer verdiepingsonderwijs te geven. Ik werd persoonlijk ook gesterkt onder de preek van ds. Héctor Bermúdez van ons steunpunt

Caraïbische kust, Zuid-Cuba

Midden-Cuba, waarin hij de verkiezing bracht als een troostleer in het leven van Job. En het was bijzonder om van ds. Samón (steunpunt Oost-Cuba) te horen hoe belangrijk de persoonlijke bevinding voor hem is, terwijl hij beducht is voor het hypercalvinisme. Wat evenwichtig!

Meerdere predikanten zeiden: „We hebben persoonlijk geen reformatorische docenten gehad, maar naast Gods Woord en Geest is de lectuur van de SEZ onze docent geweest.”

Waren er mensen met wie u echt van hart tot hart kon spreken?

Ik heb de gesprekken van ds. Uitslag vertaald. En in deze gesprekken hebben we zeker van hart tot hart kunnen spreken met voorgangers van verschillende kerkverbanden. De gesprekken konden gelukkig gevoerd worden in een sfeer van vertrouwelijkheid, als "hermanos" (broeders), en dat geeft openheid. Diverse predikanten hebben ons verteld hoe de Heere hen uit de duisternis bracht tot Zijn won-

derbaar licht. Wat voel je dan de verbondenheid! Het geeft iets van gemeenschap der heiligen over kerk- en landsgrenzen heen, waarbij gezamenlijk ervaren wordt: „We hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.” Wat een vreugde in Hem! Ook cultuurverschillen vallen dan weg, zolang deze niet tegen Gods Woord ingaan.

Hebt u de indruk dat de Cubaanse kerkverbanden hun zaakjes goed voor elkaar hebben, binnen de bestaande mogelijkheden?

Ik kan natuurlijk alleen spreken vanuit de kerken die wij hebben bezocht. Sommige kerkverbanden bestaan al decennialang, zoals Los Pinos Nuevos en de beide grote Baptistenkerken. Andere, recent ontstane kerken zijn onafhankelijk. Ik proefde veelal een sfeer van liefde en verbondenheid waarin men met elkaar omgaat. Dat is belangrijk. Ook hebben we gezien dat sommige kerken duidelijke activiteiten voor Bijbelonderwijs en evangelisatie creëren. Een mooi voorbeeld hiervan is de kerk

van Los Pinos Nuevos in Sanctí Spiritus. Ze werd te groot. Er zijn toen verschillende leden opgeleid tot evangelist en deze geven sinds kort leiding aan recent gestarte evangelisatieposten in andere delen van deze stad. Daar waar mensen wonen die eerst naar de 'moedergemeente' gingen. Ik vind het bijzonder hoe (ook pas ontstane reformatorische) kerken ook oog hebben voor de zielen die buiten de kerk leven. De kerken hebben ook zeker kunnen bijdragen aan diaconale hulpverlening na de orkanen. Dit is voor mensen buiten de kerk opmerkelijk geweest.

Echter, verschillende predikanten hebben ons (de SEZ), afzonderlijk van elkaar, om dezelfde steun gevraagd voor drie zaken. Allereerst het geestelijk leiderschap. De kerk ziet er veelal uit als een gemeenschap met de pastor aan het roer. En die heeft het vooral voor het zeggen. Meerdere keren deze reis kwam het verzoek naar ons toe: „Willen jullie ons helpen bij het onderwijs in kerkelijk en geestelijk leiderschap voor ons als predikanten. Hoe kunnen we een kerkenraad vormen? Want dit is toch een Bijbels principe van kerkregering?” Een tweede aspect: het bestrijden van dwalingen. Diverse sekten en stromingen, zoals Jehova's Getuigen, Zevendedags Adventisten en de islam, zijn in opmars op Cuba. Ik citeer een dominee: „Omdat Cuba een gesloten land was, waren deze sekten er lange tijd niet. Help ons met materiaal om te kunnen onderscheiden tussen wat waar en wat verkeerd is, zodat wij voorbereid zijn.” Als laatste: het gezinsleven. Enerzijds is de Nederlandse cultuur veel individualistischer en het Cubaanse leven meer familiair. Maar onze hulp is gevraagd bij de toerusting in Bijbelse zin als het gaat om opvoeding, huwelijks- en gezinsleven. En dit is een essentieel onderdeel van de kerkelijke gemeente.

Echtpaar op evangelisatiepost.

Zag u dingen waaraan de SEZ voorrang moet geven?

In ieder geval het nog meer voorbereiden van de kerken op de bedreiging van valse godsdiensten. Het is goed om de beschikbare informatie over sekten en stromingen op te nemen in cursusboekjes, die aan de duizenden huidige cursisten als extra modules zouden kunnen worden aangeboden. En tegelijk is het voor ons belangrijk om de ontwikkelingen hierin goed te volgen.

Verder zou het te wensen zijn om dominees van verschillende kerkverbanden bij de voortduur uit te nodigen voor (vervolg)bijeenkomsten over theologische en praktische thema's, met colleges en workshops geleid door Bijbelgetrouwe, gereformeerde predikanten en evangelisten.

Merkte u iets van onvrijheid?

Zeker! Op verschillende manieren. Ten eerste praktisch gezien. Met hulp van diaconale projecten, ook via de SEZ, zijn verwoeste huizen weer opgebouwd. Maar... er zijn ook mensen uit meer afgelegen dorpen die nog steeds op materialen wachten, omdat de overheid de voor het toerisme zichtbare bebouwing voor laat gaan.

Ten tweede politiek gezien. Het gebouw van de Amerikaanse ambassade zag ik leegstaan. Borden

langs de weg die je met hun leuzen als “Eer aan de revolutie” de trouw aan de revolutie inscherpen. En pas ontstane reformatische kerkjes kunnen zich niet registreren bij de overheid. En kunnen dus ook geen grond en vergunningen krijgen voor een kerkgebouw. Mensen komen samen in een huis of garage aan een huis of eventueel buiten.

Maar ook geestelijk. We hebben diverse voorgangers ontmoet die op wonderlijke manier in aanraking gekomen zijn met de lectuur van de SEZ. Die heeft hun ogen geopend voor on-Bijbelse opvattingen en praktijken in hun eigen kerk. Bijvoorbeeld het standpunt over vrouwen in het ambt of de rechtvaardiging door het persoonlijk geloof alleen. Hun geestelijke verandering werd opgemerkt en zij werden uit hun kerk gezet om hun nieuwe, nu gereformeerde opvattingen. Hier betekent belijden ook lijden. Ze hebben het er echter voor over, want ze zijn door de Heilige Geest en door genade overtuigd van de Bijbelse waarheid. Vooral deze mensen hebben het niet makkelijk. Maar de Hee-

Hier betekent belijden ook lijden

re gebruikt ze om nieuwe huiskerkjes te vormen en Gods Woord in Christus vrij te prediken en te onderwijzen. Want zoals één van hen zei: „Deze waarheid in Christus Jezus heeft mij vrij gemaakt, door het geloof en door genade, en ik kan en wil niet terug naar de dwalingen die ik aanhing. Zelfs nu ik de kerk en de pastorie werd uitgezet, dank ik God Die mij uit die modder van dwalingen heeft weggehaald.” ☛

Lectuurhulp over huwelijk en gezin blijft veelgevraagd.

Nederlandse diensten Spanje

Ook dit jaar zijn ds. B. Coster en zijn vrouw weer belast met de coördinatie van de Nederlandstalige zomerdiensten op camping El Delfin Verde in Torroella de Montgrí aan de Spaanse Costa Brava.

Contact mogelijk via: bcosternl@gmail.com of telef. 0034672189430.

De data zijn:

8, 15, 22, 29 juli
5, 12, 19 augustus

Adres

El Delfin Verde
C/ Rossinyol 1
17257 Torroella de Montgrí

Bloemenpracht bij de watervallen van Soria, West-Cuba.

In dit natuuraanbied kun je (ongevaarlijke) boomkijkers van wel 20 cm tegenkomen.

Voortgang noodhulp orkanen Matthew en Irma

Elders in deze Zendingsbode wordt voorlichter Verboom bevroegd over onze reis naar Cuba in februari jl. Op die reis heeft de Cubacoördinator nog wat extra bezoeken gebracht aan noodhulp-projecten. Al heel lang lopen de projecten in verband met de orkaan Matthew (2016). We zouden tot afronding willen komen, maar...

Remmende autoriteiten

Aan de vooravond van mijn geplande bezoek aan een project in de streek van Maisí werd ik gebeld door de leider van ons distributiecentrum Oost, ds. Juan Carlos Samón. Hij wilde mij waarschuwen dat dit bezoek wellicht een nare confrontatie met de autoriteiten zou opleveren. De baptistenpredikant die ik wilde bezoeken had niet alleen via de SEZ hulp gelden ontvangen, maar ook vanuit Amerika. In dat geval speciaal voor de bouw van een nieuw kerkgebouw. Het oude kerkje had het geheel begeven, en geen wonder (foto B). De autoriteiten hadden dit waargenomen en omdat de regel is dat giften 'via' de staat moeten lopen, was de herbouw van de kerk geen wijze stap van de plaatselijke pre-

dikant. Hij werd dan ook al enige weken in de gaten gehouden, aldus mijn zegsman. Advies: Bezoek de predikant nu niet, want ze zullen u meteen in relatie brengen met deze kerkbouw en u gaan bevragen. Omdat ik alleen naar deze predikant zou gaan, besloot ik het anders aan te pakken. Uiteraard heb ik hem niet bezocht, maar ik reed wel het dorp in: als toerist, gewapend met camera, en maakte foto's. Inderdaad viel mij op dat twee personen nadrukkelijk keken of deze auto niet naar de predikant ging. Verderop in het dorp vroeg ik aan mensen op straat hoe het met de schade was. „Ja, dat kunt u wel zien: wij proberen wat op te knappen, maar we krijgen niets van 'Havana', we hebben dus geen geld voor een goede aanpak.” (foto C: nog niet veel opgeknapte huizen) „Alleen de kerk helpt: verschillende mensen hebben een nieuw dak op hun huis.” Ze wezen naar een woning iets verderop, en toen zag ik het bewijs. Dankbaarheid vervulde mij: nu wist ik toch dat men de hulpmiddelen besteedde zoals gewenst. Niet voor de kerk, maar echt als noodhulp: voor de meest getroffen bewoners.

Foto C

Streng controle

In het volgende dorp bezocht ik de predikant (van een ander kerkverband). Hij meldde dat de controle van de overheid erg scherp is. Iedereen moet persoonlijk zijn bouwmaterialen kopen en afhalen. Er is steeds maar mondjesmaat voorhanden en dus gaat alles erg langzaam. De dominee had (namens ons) ook gezegd: „Niet allemaal tegelijk naar het verkooppunt bouwmaterialen!“. Alles moet met geduld –en dat kost tijd– geregeld worden. Het gebeurt regelmatig dat men vraagt, „Hoe komt u aan het geld?“ De dominee had hen geïnstrueerd: „Wij kregen hulp van ‘hermanos’ (hetzelfde woord betekent zowel broers als broeders...) en van vrienden.“ Dat blijkt gelukkig voldoende. Ze vertelden dat in de zojuist door mij bezochte gemeente de autoriteiten nog vervelender zijn en dat men echt tegenwerkt, omdat men vermoedt dat het geld via de kerk komt.

We bezochten nog een drietal noodhulpprojecten en overal vernamen we blijmoedige getuigenissen hoe de mensen ervoeren dat de Heere hen hielp in deze grote nood, en dat daarin de hulp uit Nederland (van het deputaatschap Bijzondere Noden van de Geref. Gemeenten en de SEZ) hen zeer heeft bemoedigd. Het getuigenis strekte ook verder: de kerken zijn gegroeid, door toeloop

Foto D

van mensen die zien dat christenen andere christenen echt helpen. En dat in tegenstelling tot de overheid. Vijf projecten bleken nagenoeg te zijn afgerond. Maar de andere projecten slepen zich nog voort, door de geringe hoeveelheid beschikbaar materiaal en de controle door de autoriteiten. Vooral in de gebieden waar niet of nauwelijks toeristen komen, zagen we dat er nog heel veel huisjes zeer provisorisch ‘waterdicht’ zijn gemaakt met een stuk zeil of plastic. Dat is in de toeristengebieden wel anders! De stad Baracoa blijkt weer geheel opgeknapt te zijn en overal is men daar bezig met herschilderwerk enz. Wat wrang voor de mensen uit de plattelandsgemeenten!

Omrijden

Bij de laatste inspecties in het gebied van de orkaan Matthew ervoeren we ook zelf nog flinke overlast. Omdat er de dagen voor onze komst veel regen was gevallen, konden we niet de provisorische doortocht door de rivier de Toa maken: de kortste route naar de stad Holguín. De nieuwe brug over de rivier, die gebouwd wordt door Venezolanen, is nog niet gereed en een alternatieve route is er niet. We moesten dus ruim 100 km omrijden om onze volgende bestemming te bereiken (foto E).

Foto E

En dan nog orkaan Irma

Uiteraard hadden we al veel beelden en foto's gezien van de gevolgen van de orkaan Irma (2017). We bezochten op doorreis eerst de plaats Esmeralda (dat betekent: smaragd). Vanwege de orkaan leek de plaats nu niet bepaald op een edelsteen. Vele huizen waren flink beschadigd (foto F) en ook het natuurschoon was aangetast. Via de baptistenkerk waren we ook hier een hulpproject gestart. Het geld was echter nog niet aangekomen, hoewel het onderweg was.

De Cubacoördinator bezocht alleen nog een tweetal gemeenten die we hulp zullen gaan bieden. We zagen veel van de ellende daar: dat er een halfjaar na de orkaan nog nauwelijks iets gerepareerd was. Opvallend was hier ook de schade aan de bana-

nenplantages en suikerrietvelden, de bronnen van inkomsten hier. Wel waren de wegen goed berijdbaar en ook alle puin en rommel was opgeruimd. Maar ook in dit deel van Cuba blijkt dat er nog maar heel weinig gerepareerd is. We spraken een aantal getroffen en die we met de predikant bezochten. Ook hier kregen we te horen dat de Heere wonderlijk had gespaard, want er hadden veel meer doden kunnen vallen. Overigens vertelden de dorpelingen dat Irma veel levens heeft geëist dan de 10 die de staatskrant "Granma" steeds noemde.

De predikanten van de bezochte gemeenten bedanken reeds voor de nog niet ontvangen hulp. Zij zien het als een verhoring op het gebed dat het buitenland helpt in deze grote nood en uitzichtloze armoede.

Enkele conclusies

We zien het beeld opnieuw bevestigd:

- 1.** Waar toeristen komen, wordt snel hulp verleend en herbouwd. Daarbuiten is er nauwelijks aandacht.
- 2.** De overheid spiegelt het succes van de preventie tegen rampen mooier voor dan de werkelijkheid is.
- 3.** Rechtstreekse hulp, hoe nodig ook, wenst de overheid niet. Zij wil stuur geven aan de hulp. Stelt eigen prioriteiten en negeert behoeftigen in plattelandsgebieden.
- 4.** Diaconale noodhulp aan de kerken stimuleert kerkgroei en respect voor de kerken.

Foto F

Postzegels

Postzegels enz. ontvangen van: fam. L. Beenhakker, Sliedrecht (boeken); ds. Héctor Bermúdez, Cuba; ds. Juan Carlos Samón, Cuba; H. Kazen, Sliedrecht; fam. Brugmans, Dordrecht; fam. Deij, Montfoort (laptops); fam. X te Y (mobieltjes); fam. G.J. Suijker, Sliedrecht (boeken); fam. W. Plaisier-Huisman, H.I. Ambacht; verder kleine zendingen postzegels en geboortekaartjes van diverse personen. Allen weer hartelijk bedankt! Behalve postzegels (graag ruim afscheuren) en gebruikte laptops, mobieltjes (**a.u.b. wel met oplader, anders zijn ze op Cuba niet inzetbaar**) enz., zijn verder altijd welkom: theologische boeken, christelijke leesboeken en boeken over de natuur; ansichtkaarten van vóór 1960, vooral kerken, molens en dorpsgezichten; ook geboortekaartjes.

Alles opsturen naar mevr. Aleman in Elspeet of naar SEZ, Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam, of afgeven bij een van de bestuursleden. **Afgeven kan ook bij de heer Van der Vlist, adres zie hieronder.** Voor grotere partijen is opzenden portvrij mogelijk, neemt u dan even contact op met ons kantoor? Tel 0184-611607. Grotere hoeveelheden boeken komen we bij u afhalen.

Postzegels kopen:

Wie belangstelling heeft om postzegels te kopen (verzamelaars of groothandel), kan terecht bij onze vrijwilliger, de heer Marijn van der Vlist, Merellaan 286

in 2902 JM Capelle a/d IJssel, tel.: 010 4584005 of e mail: mmvlist@live.nl

Met hartelijke groet,
Mw. S. M. Aleman-van Herpen
Veluwse Zendingwinkel
Stakenbergweg 30A
8075 RA Elspeet
tlf. 0577 - 402 409
IBAN NL92 INGB 0007 1526 42
www.zendingwinkel.nl

Iedereen hartelijk welkom in onze Veluwse Zendingwinkel. We hebben een grote voorraad nieuwe en ook DUIZENDEN tweedehands boeken. Bandjes en cd's met preken, cassettes en cd's met psalmen, koor en orgelmuziek. Ook diverse cadeauartikelen. De opbrengst is voor het zendingswerk.

Veel dank ook aan de organisatoren, medewerkers en bezoekers van drie avonden waarop voor de SEZ werd gecollecteerd:

- Kerstzangavond Noordeloos 2/12 (initiatief Jan Rozendaal); opbrengst € 581,85
- Kerstzangavond Capelle a/d IJssel 15/12 (initiatief SEZ-vriendenkring); opbrengst ca. € 6.500,-
- Cuba-zangavond Nunspeet 17/2 (plaatselijk initiatief); opbrengst € 865,80

Nieuwe abonnee

- U kunt mij noteren als nieuwe abonnee.
- Ik wil liever eerst een proefnummer.

naam:

adres:

postcode:

woonplaats:

Voor het abonnementsgeld ad € 5,- (vier nummers per jaar) ontvang ik t.z.t. uw acceptgiro. Deze bon in envelop ZONDER POSTZEGEL zenden aan: **Spaanse Evangelische Zending**
Antwoordnummer 920 - 3350 VG Hardinxveld-Giessendam
Aanmelding ook mogelijk via sez@kliksafe.nl

